

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΥΣΤΑΣΗ (ΕΕ) 2015/976 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 19ης Ιουνίου 2015

σχετικά με την παρακολούθηση της παρουσίας αλκαλοειδών τροπανίου στα τρόφιμα

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 292,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η επιστημονική ομάδα για τις μολυσματικές προσμειξεις στην τροφική αλυσίδα (ομάδα CONTAM) της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) εξέδωσε γνώμη σχετικά με τα αλκαλοειδή τροπανίου στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές⁽¹⁾.
- (2) Τα αλκαλοειδή τροπανίου που έχουν μελετηθεί περισσότερο είναι η (-)-ουσκουαμίνη και η (-)-σκοπολαμίνη. Η ατροπίνη είναι το ρακεμικό μείγμα (-)-ουσκουαμίνης και (+)-ουσκουαμίνης από τις οποίες μόνο η εναντιομερής μορφή (-)-ουσκουαμίνη έχει αντιχολινεργική δράση.
- (3) Η παρουσία των αλκαλοειδών τροπανίου στο γένος *Datura* είναι πολύ γνωστή. Το φυτό *Datura stramonium* απαντά ευρέως σε περιοχές με εύκρατο και τροπικό κλίμα και για τον λόγο αυτό έχουν βρεθεί σπέρματα *Datura stramonium* ως προσμειξεις σε λιναρόσπορους, σόγια, σόργο, κεχρί, ηλίανθο και φαγόπυρο και σε προϊόντά τους. Τα σπέρματα *Datura stramonium* δεν μπορούν να αφαιρεθούν εύκολα από το σόργο, το κεχρί και το φαγόπυρο με διαλογή και καθαρισμό.
- (4) Χρειάζονται περισσότερα στοιχεία για την παρουσία αλκαλοειδών τροπανίου στα τρόφιμα. Είναι επίσης ανάγκη να γίνουν κατανοητές οι γεωργικές συνθήκες υπό τις οποίες εμφανίζονται τα αλκαλοειδή τροπανίου στα τρόφιμα γεωργικής προέλευσης.
- (5) Ως εκ τούτου, κρίνεται σκόπιμο να προταθεί η παρακολούθηση της παρουσίας αλκαλοειδών τροπανίου στα τρόφιμα,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

1. Τα κράτη μέλη θα πρέπει, με την ενεργό συμμετοχή των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων, να παρακολουθούν την παρουσία αλκαλοειδών τροπανίου στα τρόφιμα, και ιδίως στα εξής:
  - Δημητριακά και παραγόμενα από δημητριακά προϊόντα (με σειρά προτεραιότητας)
    - Φαγόπυρο, σόργο, κεχρί, αραβόσιτος και αλεύρι από φαγόπυρο, σόργο, κεχρί και αραβόσιτο
    - Τρόφιμα με βάση τα δημητριακά για βρέφη και παιδιά μικρής ηλικίας
    - Δημητριακά προγεύματος
    - Προϊόντα αλευροποιίας
    - Σπόροι για ανθρώπινη κατανάλωση
  - Προϊόντα χωρίς γλουτένη
  - Συμπληρώματα διατροφής, τσάγια και αφεψήματα από βότανα
  - Λαχανικά (χωρίς λοβό), όσπρια και ελαιούχοι σπόροι και παράγωγα προϊόντα.
2. Τα αλκαλοειδή τροπανίου που θα αναλύονται είναι τουλάχιστον η ατροπίνη και η σκοπολαμίνη και, αν είναι δυνατόν, οι εναντιομερείς μορφές της ουσκουαμίνης ξεχωριστά, καθώς και άλλα αλκαλοειδή τροπανίου.

⁽¹⁾ EFSA CONTAM Panel (Επιστημονική ομάδα της EFSA για τις μολυσματικές προσμειξεις στην τροφική αλυσίδα), 2013. Scientific Opinion on Tropane alkaloids in food and feed (επιστημονική γνώμη για τα αλκαλοειδή τροπανίου στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές). *EFSA Journal* 2013, 11(10):3386, 113 pp. doi:10.2903/j.efsa.2013.3386.

3. Για να εξασφαλιστεί ότι τα δείγματα είναι αντιπροσωπευτικά για την παρτίδα από την οποία λαμβάνεται το δείγμα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ακολουθούν τις διαδικασίες δειγματοληψίας που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 401/2006 της Επιτροπής ⁽¹⁾.
4. Η αναλυτική μέθοδος που πρέπει να χρησιμοποιηθεί για την παρακολούθηση είναι κατά προτίμηση η υγροχρωματογραφία υψηλής απόδοσης — φασματομετρία μάζας [HPLC-MS/(MS)] ή, αν δεν είναι δυνατή η HPLC-MS/(MS), η αέρια χρωματογραφία/φασματομετρία μάζας (GC-MS).

Το όριο ποσοτικού προσδιορισμού (LOQ) για την ατροπίνη (ρακεμικό μείγμα εναντιομερών υοσκαμίνης) και τη σκοπολαμίνη θα πρέπει να είναι, κατά προτίμηση, κάτω των 5 μg/kg και όχι μεγαλύτερο των 10 μg/kg για γεωργικά προϊόντα, συστατικά, συμπληρώματα διατροφής και αφειψήματα από βότανα και θα πρέπει να είναι, κατά προτίμηση, κάτω των 2 μg/kg για τελικά προϊόντα (π.χ. δημητριακά προγεύματος) και κάτω του 1 μg/kg για τροφές με βάση τα δημητριακά για βρέφη και παιδιά μικρής ηλικίας.
5. Τα κράτη μέλη θα πρέπει, με την ενεργό συμμετοχή των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων, να διεξάγουν έρευνες για τον εντοπισμό των γεωργικών παραγόντων που οδηγούν στην παρουσία αλκαλοειδών τροπανίου σε τρόφιμα στην περίπτωση που παρατηρούνται σημαντικά επίπεδα τέτοιων ουσιών.
6. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα αναλυτικά αποτελέσματα διαβιβάζονται σε τακτική βάση και, το αργότερο, έως τον Οκτώβριο του 2016 στην EFSA, με το μορφότυπο υποβολής στοιχείων της EFSA, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των κατευθυντήριων γραμμών της EFSA σχετικά με την Τυπική Περιγραφή Δείγματος (SSD) για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές ⁽²⁾ και τις πρόσθετες ειδικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων της EFSA.

Βρυξέλλες, 19 Ιουνίου 2015.

Για την Επιτροπή
Vytenis ANDRIUKAITIS
Μέλος της Επιτροπής

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 401/2006 της Επιτροπής, της 23ης Φεβρουαρίου 2006, για τον καθορισμό μεθόδων δειγματοληψίας και ανάλυσης για τον επίσημο έλεγχο των επιπέδων μυκοτοξινών στα τρόφιμα (ΕΕ L 70 της 9.3.2006, σ. 12).

⁽²⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/datex/datexsubmitdata.htm>